អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ

ស្តីពី

ការប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬ ទណ្ឌកម្មឯទៀត ដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថោកបន្ទាប

អនុសញ្ញាប្រឆាំងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្មឯទៀត ដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថោកបន្ទាប

បានអនុម័ត និងបើកឱ្យចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន និងឱ្យចូលជាសមាជិក
តាមសេចក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ៣៩/៤៦ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៨៤ របស់មហាសន្និបាតសហប្រជាជាតិ
ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៨៧ ស្របតាមបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៧ (១)

រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ

យល់ឃើញថា ស្របតាមគោលការណ៍ ដែលមានប្រកាសក្នុងធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ ការទទួលស្គាល់សិទ្ធិស្មើភាព និងមិនអាចលក់ ដូរ ផ្ទេរ ឬដកហូតបាន របស់សមាជិកនៃគ្រួសារមនុស្ស គឺជាគ្រឹះនៃសេរីភាព យុត្តិធម៌ និងសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ទទួលស្គាល់ថា សិទ្ធិទាំងនេះកើតមកពីសេចក្តីថ្លៃថ្នូរជាប់ពីកំណើតរបស់មនុស្ស ។

យល់ឃើញថា រដ្ឋមានកាតព្វកិច្ចក្រោមធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ ជាពិសេសមាត្រា ៥៥ ក្នុងការលើកស្ទួយការគោរព និងប្រតិបត្តិជាសកលនូវសិទ្ធិ និងសេរីភាពមូលដ្ឋានរបស់មនុស្ស ។

ចងចាំថា មាត្រា ៥ នៃសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងមាត្រា ៧ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងនយោបាយ ដែលឯកសារទាំងពីរបានចែងថា គ្មានជនណាម្នាក់ត្រូវទទួលទារុណកម្ម ឬការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្មឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថោកបន្ទាបឡើយ ។

គិតផងដែរដល់ សេចក្តីប្រកាសស្តីពីកិច្ចការពារមនុស្សគ្រប់រូបពីទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្ម ដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ និងបន្ថោកបន្ទាប ដែលបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាតនៅថ្ងៃ ៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៥ ។

មានបំណង ឱ្យធ្វើការតស៊ូរឹតតែប្រសិទ្ធិភាពថែមទៀត ប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តមកលើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្មឯទៀត ដែលឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ និងបន្ថោកបន្ទាប ដែលមាននៅពាសពេញពិភពលោក ។

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

ផ្នែកទី ១

មាត្រា ១

១. ដើម្បីគោលបំណងនៃអនុសញ្ញានេះ ពាក្យ "ទារុណកម្ម" មានន័យថា អំពើទាំងឡាយណា ដែលនាំឱ្យមានការឈឺចាប់ ឬរងទុក្ខយ៉ាងខ្លាំង ទោះផ្លូវកាយ ឬផ្លូវចិត្តក្តី ដែលត្រូវបានបង្កឡើងដោយចេតនាទៅលើជនណាម្នាក់ ក្នុងគោលបំណងទាំងឡាយដូចជា ទាញយកព័ត៌មានពីជននោះ ឬតតិយជនណាម្នាក់ ដាក់ទណ្ឌកម្មជននោះចំពោះអំពើណាមួយ ដែលជននោះ ឬតតិយជនណាម្នាក់បានប្រព្រឹត្ត ឬសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្ត ឬបំភិតបំភ័យ ឬបង្ខិតបង្ខំជននោះ ឬតតិយជនណាម្នាក់ ឬដើម្បីមូលហេតុណាផ្សេងទៀត ដែលផ្អែកលើការរើសអើងណាមួយ បើការឈឺចាប់ ឬការរងទុក្ខបង្កដោយមន្ត្រីសាធារណៈ ឬជនផ្សេងទៀត តាមការញុះញង់ ឬការព្រមព្រៀង ឬផ្តើមគំនិតរបស់មន្ត្រីសាធារណៈ ឬជនផ្សេងទៀត ដែលបំពេញតួនាទីជាផ្លូវការ។ ពាក្យទារុណកម្ម មិនរាប់បញ្ចូលនូវការឈឺចាប់ ឬការរងទុក្ខ ដែលកើតជាប់ ឬម្តងម្កាល ពីទណ្ឌកម្មត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ឡើយ។

២. មាត្រានេះ មិនប៉ះពាល់ដល់លិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិ ឬច្បាប់ជាតិទាំងឡាយដែលមាន ឬអាចមានបទបញ្ញត្តិទូលំទូលាយជាងនេះឡើយ។

មាត្រា ២

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការខាងផ្លូវច្បាប់ រដ្ឋបាល តុលាការ និងវិធានការផ្សេងទៀត ដើម្បីបង្ការកុំឱ្យមានទារុណកម្មនៅលើដែនដីក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។

២. មិនមានស្ថានភាពពិសេសដោយឡែកណាមួយ ទោះស្ថានភាពសង្គ្រាម ឬស្ថានភាពគំរាមកំហែងដោយសង្គ្រាម អស្ថិរភាពនយោបាយផ្ទៃក្នុង ឬភាពអាសន្នជាសាធារណៈផ្សេងទៀតក៏ដោយ ដែលអាចយកមកសំអាងដោះសារទារុណកម្មឡើយ។

៣. បញ្ជាពីមន្ត្រីថ្នាក់លើ ឬអាជ្ញាធរសាធារណៈ មិនអាចយកមកសំអាងដោះសារទារុណកម្មឡើយ។

មាត្រា ៣

១. គ្មានរដ្ឋភាគីណាមួយត្រូវបណ្តេញ បញ្ជូនទៅវិញ និងធ្វើបត្យាប័នជនណាម្នាក់ទៅកាន់រដ្ឋមួយទៀត បើមានមូលហេតុល្មមនឹងជឿបានថា ជននោះនឹងធ្លាក់ក្នុងគ្រោះថ្នាក់នៃការធ្វើទារុណកម្ម ។

២. ដើម្បីកំណត់ថាតើមានមូលហេតុបែបនោះឬទេ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវគិតពីបញ្ហាពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដោយរាប់បញ្ចូលការកើតមាននូវការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ជាលក្ខណៈប្រចាំធ្ងន់ធ្ងរជាក់ស្តែង ឬជាក្រុមនៅក្នុងរដ្ឋពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៤

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថា ទារុណកម្មជាបទល្មើសក្រោមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌរបស់ខ្លួន ។ ច្បាប់នេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះការប៉ុនប៉ង ការប្រព្រឹត្តទារុណកម្ម ឬអំពើប្រព្រឹត្តដោយជនណាម្នាក់ ដែលចាត់ជាការសមគំនិត ឬការចូលរួមប្រព្រឹត្តទារុណកម្ម ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវផ្តន្ទាទោសចំពោះបទល្មើសទាំងនេះឱ្យបានសមស្រប តាមប្រភេទធ្ងន់ធ្ងរនៃបទល្មើសទាំងឡាយ ។

មាត្រា ៥

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីបង្កើតដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន លើបទល្មើស ស្របតាមមាត្រា ៤ ក្នុងករណីដូចតទៅ :

(ក) បើបទល្មើស ត្រូវបានប្រព្រឹត្តលើដែនដីស្ថិតក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ឬនៅលើអាកាសយាន ឬនាវាដែលចុះបញ្ជីការក្នុងរដ្ឋនោះ ។

(ខ) បើជនជាប់សង្ស័យនៃបទល្មើសជាជនជាតិនៃរដ្ឋនោះ ។

(គ) បើជនរងគ្រោះជាជនជាតិនៃរដ្ឋនោះ បើរដ្ឋនោះយល់ថាសមស្រប ។

២. រដ្ឋភាគីនីមួយៗ ក៏ត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់បង្កើតដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន លើបទល្មើសទាំងនោះ ក្នុងករណីដែលជនជាប់សង្ស័យនៃបទល្មើសស្ថិតក្នុងដែនដីក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ហើយរដ្ឋនោះមិនធ្វើបត្យាប័នជននោះស្របតាមមាត្រា ៨ ទៅកាន់រដ្ឋណាមួយ ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ។

៣. អនុសញ្ញានេះ មិនផាត់ចោលដែនសមត្ថកិច្ចព្រហ្មទ័ណ្ឌណាមួយ ដែលត្រូវបានអនុវត្តស្រប តាមច្បាប់ជាតិឡើយ។

មាត្រា ៦

១. យោងតាមស្ថានភាពចាំបាច់ ក្រោយពីពិនិត្យព័ត៌មាន ដែលទទួលបានរួចហើយ រដ្ឋភាគីដែល ដែនដីរបស់ខ្លួន មានវត្តមានជនសង្ស័យនៃបទល្មើស ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤ ត្រូវឃុំខ្លួនជននោះ ឬត្រូវ ចាត់វិធានការតាមផ្លូវច្បាប់នានា ដើម្បីធានាវត្តមានរបស់ជននោះ។ ការឃុំខ្លួន និងវិធានការតាមផ្លូវ ច្បាប់នានាត្រូវធ្វើឱ្យស្របតាមច្បាប់រដ្ឋនោះ ប៉ុន្តែការឃុំខ្លួន និងវិធានការទាំងនេះ អាចបន្តធ្វើបានតែក្នុង រយៈពេលចាំបាច់ ដើម្បីផ្តើមអនុវត្តការចោទប្រកាន់ព្រហ្មទណ្ឌឬនីតិវិធីធ្វើបត្យាប័ន។

២. រដ្ឋនោះ ត្រូវចាត់ជាបន្ទាន់នូវការស៊ើបអង្កេតបឋមមួយ ដើម្បីកសាងអង្គហេតុ។

៣. ជនណាដែលត្រូវឃុំខ្លួន ស្របតាមកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ អាចទាក់ទងជាបន្ទាន់ជាមួយ តំណាងសមស្រប ដែលនៅជិតបំផុតនៃប្រទេស ដែលជននោះមានសញ្ជាតិ ឬបើជននោះជាជនគ្មាន សញ្ជាតិ ត្រូវទាក់ទងជាមួយតំណាងនៃប្រទេសណាដែលជននោះស្នាក់នៅជាប្រក្រតី។

៤. បើរដ្ឋណាមួយបានឃុំខ្លួនជនណាម្នាក់ ស្របតាមបទបញ្ញត្តិមាត្រានេះ រដ្ឋនោះ ត្រូវជូនដំណឹង ភ្លាមអំពីហេតុនៃការឃុំខ្លួន និងស្ថានភាពតម្រូវដល់ការឃុំខ្លួនទៅដល់រដ្ឋទាំងឡាយ ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា ៥ កថាខណ្ឌ ១។ រដ្ឋដែលចាត់ការស៊ើបអង្កេតបឋម ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវរាយការណ៍ អំពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនទៅរដ្ឋទាំងឡាយនោះ និងត្រូវបញ្ជាក់ថា តើខ្លួននឹងប្រើ ប្រាស់សាលាក្តីឬទេ។

មាត្រា ៧

១. រដ្ឋភាគីដែលរកឃើញជនជាប់សង្ស័យនៃបទល្មើស ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤ ក្នុងដែនដីស្ថិត ក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន បើមិនធ្វើបត្យាប័នជននេះតាមករណីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥ ត្រូវដាក់សំណុំ រឿងនេះទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់។

២. អាជ្ញាធរទាំងនេះត្រូវធ្វើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចគ្នានឹងបទល្មើសធម្មតា ដែល មានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ ស្របតាមច្បាប់រដ្ឋនោះ។ ក្នុងករណីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥ កថាខណ្ឌ ២ វិធាននៃ

ភស្តុតាងសម្រាប់អនុវត្តលើការចោទប្រកាន់ និងការផ្តន្ទាទោស មិនត្រូវមានបែបណាមួយ ដែលតឹងរឹងតិចជាងទណ្ឌកម្មដែលអនុវត្តក្នុងករណីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥ កថាខណ្ឌ ១ ឡើយ ។

៣. ជនណា ដែលត្រូវចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤ ត្រូវទទួលបានការគិតគូដោយឥតលំអៀង នៅគ្រប់ដំណាក់ការនៃនីតិវិធី ។

មាត្រា ៨

១. បទល្មើសដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤ ត្រូវចាត់បញ្ចូលជាបទល្មើសចំណុះបត្យាប័ន នៅគ្រប់សន្ធិសញ្ញាបត្យាប័នដែលមានស្រាប់រវាងរដ្ឋភាគី ។ រដ្ឋភាគី សន្យាបញ្ចូលបទល្មើសទាំងនោះ ជាបទល្មើសចំណុះបត្យាប័ន នៅគ្រប់សន្ធិសញ្ញាបត្យាប័ន ដែលសម្រេចអនុម័តរវាងរដ្ឋភាគី ។

២. បើរដ្ឋភាគីណាមួយ ដែលធ្វើបត្យាប័នផ្អែកលើល័ក្ខខ័ណ្ឌអត្ថិភាពនៃសន្ធិសញ្ញាមួយ ទទួលសេចក្តីស្នើសុំធ្វើបត្យាប័ន ពីរដ្ឋភាគីមួយផ្សេងទៀត ដែលរដ្ឋភាគីនោះមិនមានសិទ្ធិសញ្ញាបត្យាប័នជាមួយខ្លួន រដ្ឋនោះអាចចាត់ទុកអនុសញ្ញានេះ ជាមូលដ្ឋានច្បាប់សម្រាប់ធ្វើបត្យាប័ន ចំពោះបទល្មើសទាំងនោះ ។ បត្យាប័ន ត្រូវចំណុះទៅនឹងល័ក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងទៀត ដូចមានកំណត់ក្នុងច្បាប់របស់រដ្ឋ ដែលទទួលសេចក្តីស្នើសុំ ។

៣. រដ្ឋភាគី ដែលមិនធ្វើបត្យាប័នផ្អែកលើល័ក្ខខ័ណ្ឌអត្ថិភាពនៃសន្ធិសញ្ញា ត្រូវទទួលស្គាល់បទល្មើសទាំងនេះជាបទល្មើសចំណុះបត្យាប័នរវាងរដ្ឋភាគី ស្របតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់រដ្ឋដែលទទួលសេចក្តីស្នើសុំ ។

៤. ដើម្បីឱ្យមានបត្យាប័នរវាងរដ្ឋភាគី បទល្មើសបែបនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាដូចជាបានប្រព្រឹត្តទាំងនៅកន្លែងកើតហេតុ ទាំងក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋដែលតម្រូវឱ្យបង្កើតសាលាក្តី ស្របតាមមាត្រា ៥ កថាខណ្ឌ ១។

មាត្រា ៩

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវទទួលជួយគ្នាទៅវិញទៅមកខាងវិស័យតុលាការឱ្យបានទូលំទូលាយតាមអាចធ្វើទៅបាន ក្នុងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌទាក់ទិននឹងបទល្មើស ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤ រួមមានការផ្តល់ភស្តុតាងទាំងអស់ ដែលខ្លួនមានតាមដែលចាំបាច់សម្រាប់នីតិវិធីផង ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ដោយអនុលោមតាមសន្ធិសញ្ញាទាំងឡាយស្ដីពីកិច្ចការទៅវិញទៅមកខាងតុលាការ ដែលអាចមានរវាងរដ្ឋភាគី ។

មាត្រា ១០

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថា ការអប់រំ និងព័ត៌មានស្ដីពីការហាមប្រាមទារុណកម្ម ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលយ៉ាងពេញលេញក្នុងការបណ្ដុះបណ្ដាលមន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ បុគ្គលិកស៊ីវិល ឬយោធា បុគ្គលិកពេទ្យ មន្ត្រីសាធារណៈ និងជនផ្សេងទៀត ដែលអាចដាក់ឱ្យអន្តរាគមន៍ ការឃុំខ្លួន ការសួរចម្លើយ ឬការប្រព្រឹត្តទៅលើបុគ្គលណាដែលស្ថិតក្រោមការចាប់ខ្លួន ឃុំខ្លួន ឬការដាក់ពន្ធនាគារតាមបែបណាមួយ ។

២. រដ្ឋភាគី ត្រូវបញ្ចូលការហាមប្រាមនេះ ទៅក្នុងបទបញ្ជា ឬសេចក្ដីបង្គាប់ ដែលដាក់ចេញឱ្យអនុវត្ត អាស្រ័យតាមភារកិច្ចនិងមុខតំណែងរបស់អ្នកទាំងនោះ ។

មាត្រា ១១

រដ្ឋភាគី ត្រូវដាក់វិធាននៃការសួរចម្លើយ សេចក្ដីបង្គាប់ឱ្យសួរចម្លើយ វិធី និងការអនុវត្តការសួរចម្លើយ រួមមានរបបឃុំ និងការប្រព្រឹត្តទៅលើជន ដែលត្រូវចាប់ខ្លួន ឃុំខ្លួន ឬជាប់ពន្ធនាគារក្នុងដែនដីក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្រោមការពិនិត្យឡើងវិញហ្មត់ចត់ ដើម្បីជៀសវាងរាល់ករណីទារុណកម្ម ។

មាត្រា ១២

រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថា អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ធ្វើជាបន្ទាន់នូវការស៊ើបអង្កេតមិនលំអៀងរៀងរាល់លើកនៅពេលមានមូលហេតុសមស្របគួរឱ្យជឿបានថា អំពើទារុណកម្ម ត្រូវបានប្រព្រឹត្តក្នុងដែនដីស្ថិតក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ១៣

រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថា បុគ្គលណា ដែលអះអាងថាបានរងទារុណកម្ម ក្នុងដែនដីស្ថិតក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន មានសិទ្ធិប្ដឹង និងដាក់ករណីរបស់ខ្លួនទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋភាគីនេះ ឱ្យចាត់ការពិនិត្យជាបន្ទាន់ និងឥតលំអៀងនូវរឿងហេតុរបស់ជននេះ ។ វិធានការនានា ត្រូវធ្វើឡើង ដើម្បីធានា

ការការពារអ្នកប្តឹង និងសាក្សីទាំងឡាយប្រឆាំងនឹងការធ្វើបាប ឬការបំភិតបំភ័យ ដោយសារការដាក់ពាក្យប្តឹង ឬការធ្វើសាក្សី ។

មាត្រា ១៤

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់របស់ខ្លួនថា ជនរងគ្រោះពីអំពើទារុណកម្ម មានសិទ្ធិទទួលបានការជួសជុល និងសិទ្ធិបង្គាប់សំណងខូចខាតសមរម្យ និងគ្រប់គ្រាន់ រួមមានមធ្យោបាយស្តារនីតិសម្បទាឱ្យបានពេញលេញ តាមដែលអាចធ្វើទៅបានផង ។ ក្នុងករណីជនរងគ្រោះស្លាប់ដោយអំពើទារុណកម្ម សិទ្ធិវន្តនៃជនរងគ្រោះមានសិទ្ធិទទួលសំណង ។

២. គ្មានបទបញ្ញត្តិណាមួយក្នុងមាត្រានេះ ប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិណាមួយនៃជនរងគ្រោះ ឬជនផ្សេងទៀត ដើម្បីទទួលសំណងដែលអាចមានក្នុងច្បាប់ជាតិឡើយ ។

មាត្រា ១៥

រដ្ឋភាគី ត្រូវធានាថា ឯកសាររាយការណ៍ទាំងឡាយ ដែលបង្កើតឡើងបានមកពីអំពើទារុណកម្ម មិនត្រូវយកមកសំអាងជាធាតុនៃភស្តុតាងក្នុងនីតិវិធីណាមួយឡើយ លើកលែងតែឯកសាររាយការណ៍នោះ ត្រូវបានធ្វើសម្រាប់ជាភស្តុតាងប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទនៃអំពើទារុណកម្ម ។

មាត្រា ១៦

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវសន្យាហាមឃាត់ក្នុងដែនដីស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន នូវអំពើផ្សេងទៀតនៃការប្រព្រឹត្តទៅលើបុគ្គល ឬទណ្ឌកម្មឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថោកបន្ទាប ដែលមិនចាត់ជាទារុណកម្ម ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១ បើអំពើទាំងនេះត្រូវបានប្រព្រឹត្តតាមការញុះញង់ ឬការព្រមព្រៀង ឬការធ្វើមតំនិតរបស់មន្ត្រីសាធារណៈ ឬជនផ្សេងទៀតដែលបំពេញមុខងារជាផ្លូវការ ។ ជាពិសេស កាតព្វកិច្ចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ១០ មាត្រា ១១ មាត្រា ១២ និងមាត្រា ១៣ ត្រូវអនុវត្ត ដោយយកសេចក្តីយោងពាក់ព័ន្ធនឹងទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃការប្រព្រឹត្តកម្មទៅលើបុគ្គល ឬទណ្ឌកម្មឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថោកបន្ទាប ទៅជំនួសសេចក្តីយោងពាក់ព័ន្ធនឹងទារុណកម្ម ។

២. បទបញ្ញត្តិនានានៃអនុសញ្ញានេះ មិនប៉ះពាល់ដល់បទបញ្ញត្តិក្នុងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិផ្សេងទៀត ឬច្បាប់ជាតិ ដែលហាមប្រាមការប្រព្រឹត្តទៅលើបុគ្គល ឬទណ្ឌកម្មឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ថោកបន្ទាប ឬដែលទាក់ទងនឹងបត្យាប័ន ឬការបណ្តេញចេញឡើយ ។

ផ្នែកទី ២

មាត្រា ១៧

១. គណៈកម្មាធិការប្រឆាំងទារុណកម្ម (ដែលចាប់ពីនេះទៅ ហៅថា គណៈកម្មាធិការ) ត្រូវបង្កើតឡើង។ គណៈកម្មាធិការមានមុខងារ ដូចមានកំណត់ដូចតទៅ : គណៈកម្មាធិការត្រូវមានសមាសភាពអ្នកជំនាញការចំនួន ១០ រូប ដែលមានសីលធម៌ខ្ពស់ និងសមត្ថកិច្ចដែលគេទទួលស្គាល់ក្នុងវិស័យសិទ្ធិមនុស្ស និងត្រូវបំពេញការងារក្នុងឋានៈជាបុគ្គលឯកជន។ អ្នកជំនាញការត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសដោយរដ្ឋភាគី ដោយធ្វើការពិចារណាបែងចែកសមាជិកភាពទៅតាមភូមិសាស្ត្រដោយសមធម៌ និងទៅតាមប្រយោជន៍នៃការចូលរួមពីបេក្ខជន ពីមនុស្សមួយចំនួនដែលមានបទពិសោធន៍ខាងច្បាប់ ។

២. សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោតដោយសម្ងាត់ លើបញ្ជីរាយនាមបេក្ខជន ដែលជ្រើសតាំងដោយរដ្ឋភាគី។ រដ្ឋភាគីនីមួយៗ អាចជ្រើសតាំងបេក្ខជនម្នាក់ ក្នុងចំណោមជនជាតិរបស់ខ្លួន។ រដ្ឋភាគី ត្រូវគិតដល់សារប្រយោជន៍នៃការជ្រើសតាំងបេក្ខជន ដែលជាសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្សផង ដែលបង្កើតឡើងក្រោមកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ និងដែលស្ម័គ្រចិត្តបម្រើការងារក្នុងគណៈកម្មាធិការប្រឆាំងទារុណកម្មផងដែរ ។

៣. ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវធ្វើក្នុងកិច្ចប្រជុំ ២ ឆ្នាំម្តងនៃរដ្ឋភាគីតាមការកោះអញ្ជើញដោយអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ កូរ៉ុមសម្រាប់កិច្ចប្រជុំ គឺ ២ ភាគ ៣ នៃរដ្ឋភាគី។ បេក្ខជនដែលជាប់ជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវតែជាបេក្ខជនទទួលបានសំឡេងច្រើនបំផុត និងសំឡេងភាគច្រើនដាច់ខាត ពីតំណាងរបស់រដ្ឋភាគី ដែលមានវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោត ។

៤. ការបោះឆ្នោតជាលើកដំបូង ត្រូវធ្វើឡើងយ៉ាងយូរបំផុត ៦ ខែ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ។ យ៉ាងតិច ៤ ខែមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការបោះឆ្នោតនីមួយៗ អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវចេញលិខិតអញ្ជើញឱ្យរដ្ឋភាគីបញ្ជូនឈ្មោះបេក្ខជនរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេល ៣

ខែ។ អគ្គលេខាធិការ ត្រូវរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះបេក្ខជនតាមលំដាប់អក្ខរក្រម ដោយបញ្ជាក់ឈ្មោះរដ្ឋភាគី ដែលបានជ្រើសតាំងបេក្ខជន និងត្រូវបញ្ជូនបញ្ជីនេះទៅរដ្ឋភាគី។

៥. សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ត្រូវជ្រើសរើសតាមការបោះឆ្នោតសម្រាប់រយៈពេល ៤ ឆ្នាំ។ សមាជិកអាចមានសិទ្ធិឈរឈ្មោះជាថ្មី បើខ្លួនត្រូវបានជ្រើសតាំងឡើងវិញ។ ប៉ុន្តែ អាណត្តិរបស់សមាជិក ៥ រូប ដែលជាប់ឆ្នោតក្នុងពេលបោះឆ្នោតលើកទី ១ ត្រូវផុតកំណត់ក្នុងរយៈពេល ២ ឆ្នាំ។ ក្រោយការបោះឆ្នោតលើកទីមួយភ្លាម ឈ្មោះសមាជិកទាំង ៥ រូបនេះ ត្រូវចាប់ឆ្នោតជ្រើសរើសដោយប្រធានអង្គប្រជុំ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះ។

៦. បើសមាជិកគណៈកម្មាធិការណាម្នាក់ទទួលមរណភាព ឬសុំលាលែងពីមុខងារ ឬដោយបុព្វហេតុផ្សេង ដែលមិនអាចបំពេញមុខការឱ្យគណៈកម្មាធិការនោះ រដ្ឋភាគី ដែលជ្រើសតាំងសមាជិករូបនោះ ត្រូវតែងតាំងអ្នកជំនាញការម្នាក់ទៀតក្នុងចំណោមជនជាតិរបស់ខ្លួន ឱ្យបន្តអាណត្តិ ដែលនៅសល់ អាស្រ័យតាមការយល់ព្រមភាគច្រើននៃរដ្ឋភាគី។ ការយល់ព្រមនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានការ ដរាបណាចំនួនពាក់កណ្ដាល ឬលើសពីពាក់កណ្ដាលនៃរដ្ឋភាគី មិនបញ្ចេញយោបល់ជំទាស់ក្នុងរយៈពេល ៦ សប្ដាហ៍ បន្ទាប់ពីរដ្ឋភាគីទទួលដំណឹងស្ដីពីសេចក្ដីស្នើសុំតែងតាំង ពីអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

៧. រដ្ឋភាគី ត្រូវទទួលបន្ទុកខ្លួនឯងលើចំណាយសម្រាប់សមាជិកគណៈកម្មាធិការ ក្នុងរយៈពេលដែលសមាជិកបំពេញមុខងារគណៈកម្មាធិការ។

មាត្រា ១៨

១. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសមន្ត្រីការិយាល័យរបស់ខ្លួន សម្រាប់អាណត្តិ ២ ឆ្នាំ។ មន្ត្រីការិយាល័យទាំងអស់ អាចត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសារជាថ្មីឡើងវិញ។

២. គណៈកម្មាធិការ បង្កើតបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនេះ ត្រូវមានបទបញ្ញត្តិខាងក្រោមបន្ថែមលើបទបញ្ញត្តិផ្សេងទៀត ៖

(ក) កូរ៉ុមត្រូវមានសមាជិក ៦ រូប។

(ខ) សេចក្ដីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការ ត្រូវយកតាមសំឡេងភាគច្រើននៃសមាជិកវត្តមាន។

៣. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវផ្ដល់បុគ្គលិក និងសម្ភារៈរូបវ័ន្តចាំបាច់ សម្រាប់ការបំពេញឱ្យបាននូវមុខងាររបស់គណៈកម្មាធិការក្រោមអនុសញ្ញានេះ។

៤. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវកោះប្រជុំសមាជិកគណៈកម្មាធិការលើកដំបូង។ បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំលើកដំបូង គណៈកម្មធិការត្រូវប្រជុំទៅតាមពេលវេលា ដូចបានកំណត់ក្នុងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន។

៥. រដ្ឋភាគី ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការចំណាយចំពោះកិច្ចប្រជុំនៃរដ្ឋភាគី និងកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការ រួមទាំងសងទៅអង្គការសហប្រជាជាតិ នូវថ្លៃចំណាយ ដូចជាថ្លៃបុគ្គលិក និងសម្ភារៈរូបវ័ន្ត ដែលអង្គការសហប្រជាជាតិបានចំណាយ ស្របតាមកថាខណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះ។

មាត្រា ១៩

១. រដ្ឋភាគី ត្រូវបញ្ជូនតាមរយៈអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ នូវរបាយការណ៍ស្តីពីវិធានការ ដែលរដ្ឋភាគីបានដាក់ចេញ ដើម្បីអនុវត្តការសន្យារបស់ខ្លួន ក្រោមអនុសញ្ញានេះ ក្នុងរយៈពេល ១ ឆ្នាំ គិតចាប់ពីការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញាសម្រាប់រដ្ឋពាក់ព័ន្ធ។ បន្ទាប់មកទៀត រដ្ឋភាគីត្រូវធ្វើរបាយការណ៍បន្ថែមរៀងរាល់ ៤ ឆ្នាំម្តង ស្តីពីវិធានការថ្មីៗដែលបានដាក់ចេញ និងរបាយការណ៍ផ្សេងទៀត តាមការស្នើសុំរបស់គណៈកម្មាធិការ។

២. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍ទៅគ្រប់រដ្ឋភាគី។

៣. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវសិក្សារបាយការណ៍នីមួយៗ និងផ្តល់យោបល់ទូទៅលើរបាយការណ៍តាមដែលគណៈកម្មាធិការយល់ថាសមស្រប ហើយត្រូវបញ្ជូនយោបល់ទាំងនេះ ទៅរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ។ រដ្ឋភាគីនោះ អាចធ្វើតបទៅគណៈកម្មាធិការវិញ នូវសេចក្តីសង្កេតនានា ដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍សម្រាប់គណៈកម្មាធិការ។

៤. គណៈកម្មាធិការ អាស្រ័យការយល់ឃើញរបស់ខ្លួន អាចសម្រេចបញ្ចូលទៅក្នុងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់ខ្លួន ដូចបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ២៤ នូវយោបល់របស់ខ្លួនស្របតាមកថាខណ្ឌ ៣ នៃមាត្រានេះ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវសេចក្តីសង្កេតរបស់រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ។ បើមានសេចក្តីស្នើសុំពីរដ្ឋភាគី គណៈកម្មាធិការ អាចបញ្ចូលច្បាប់ចម្លងនៃរបាយការណ៍ដែលបានធ្វើមកខ្លួន ក្រោមកថាខណ្ឌ ១ នៃ មាត្រានេះ។

មាត្រា ២០

១. បើគណៈកម្មាធិការ ទទួលព័ត៌មានគួរឱ្យទុកចិត្ត ដែលបង្ហាញឱ្យឃើញនូវមូលដ្ឋានសមហេតុផលថា មានការប្រព្រឹត្តទារុណកម្ម ដោយមានការរៀបចំហ្មត់ចត់ក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋភាគីមួយ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវអញ្ជើញរដ្ឋភាគីនោះ ឱ្យសហការពិនិត្យព័ត៌មាន និងផ្តល់សេចក្តីសង្កេតចំពោះព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធ។

២. តាមការពិនិត្យសេចក្តីសង្កេត ដែលរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធបញ្ជូនមក រួមមានព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធសមស្របផ្សេងទៀតផង បើសម្រេចថាត្រឹមត្រូវហើយ គណៈកម្មាធិការអាចចាត់តាំងសមាជិកម្នាក់ ឬច្រើននាក់ឱ្យស៊ើបអង្កេតជាសម្ងាត់ និងរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ទៅគណៈកម្មាធិការ ។

៣. បើការស៊ើបអង្កេតត្រូវបានធ្វើស្របតាមកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះហើយ គណៈកម្មាធិការត្រូវស្វែងរកសហប្រតិបត្តិការពីរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ដោយមានការព្រមព្រៀងជាមួយរដ្ឋភាគីនោះ ការស៊ើបអង្កេតបែបនេះ អាចរាប់បញ្ចូលទស្សនកិច្ចទៅកាន់ដែនដីនៃរដ្ឋភាគីនោះផងដែរ ។

៤. ក្រោយពីការពិនិត្យសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សមាជិកម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ស្របតាមកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ គណៈកម្មាធិការត្រូវបញ្ជូនសេចក្តីសន្និដ្ឋានទាំងនេះ ទៅរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ រួមជាមួយនឹងការផ្តល់យោបល់ ឬការណែនាំដែលសមស្របនឹងសភាពការណ៍ ។

៥. ចំណាត់ការទាំងអស់របស់គណៈកម្មាធិការ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ១ ដល់ ៤ នៃមាត្រានេះ ត្រូវរក្សាជាសម្ងាត់ ហើយគ្រប់ដំណាក់កាលនៃចំណាត់ការ ត្រូវតែខំឱ្យបានទទួលសហប្រតិបត្តិការពីរដ្ឋភាគី ។ ក្រោយពីបញ្ចប់ចំណាត់ការស៊ើបអង្កេត ស្របតាមកថាខណ្ឌ ២ និងបន្ទាប់ពីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ គណៈកម្មាធិការ អាចសម្រេចដាក់បញ្ចូលដំណើររឿងសង្ខេបស្តីពីលទ្ធផលនៃការងារក្នុងរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ស្របតាមមាត្រា ២៤ ។

មាត្រា ២១

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ អាចប្រកាសស្របតាមមាត្រានេះគ្រប់ពេលថា ខ្លួនទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចនៃគណៈកម្មាធិការ ដើម្បីទទួល និងពិនិត្យបណ្តឹង អាស្រ័យដោយរដ្ឋភាគីមួយអះអាងថា រដ្ឋភាគីមួយទៀតមិនបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ។ បណ្តឹងនេះ អាចទទួលយកមកពិនិត្យស្របតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះបាន លុះត្រាតែបណ្តឹងនេះធ្វើឡើងដោយរដ្ឋភាគី ដែល

បានប្រកាសទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការ។ គណៈកម្មាធិការ មិនទទួលយកបណ្តឹងរបស់រដ្ឋភាគី ដែលមិនបានធ្វើសេចក្តីប្រកាសស្របតាមមាត្រានេះមកដោះស្រាយឡើយ។ បណ្តឹង ដែលបានទទួលស្របតាមមាត្រានេះ ត្រូវដោះស្រាយតាមនីតិវិធីខាងក្រោម :

(ក) បើរដ្ឋភាគីណាមួយពិនិត្យឃើញថា រដ្ឋភាគីមួយទៀត មិនអនុវត្តបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋភាគីនោះ អាចលើកយកបញ្ហា តាមរយៈបណ្តឹងជាលាយល័ក្ខអក្សរ ទៅជូនរដ្ឋភាគីម្ខាងទៀត។ ក្នុងរយៈពេល ៣ ខែ ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលបណ្តឹង រដ្ឋភាគីចុងបណ្តឹង ត្រូវផ្ញើតបទៅរដ្ឋភាគីដើមបណ្តឹងនូវការពន្យល់ ឬសេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាលាយល័ក្ខអក្សរណាមួយ បំភ្លឺអំពីបញ្ហា ដែលសមល្មមតាមកម្រិតអាចយល់បាន និងដែលមានប្រយោជន៍ ដោយបញ្ជាក់អំពីនីតិវិធី និងការដោះស្រាយរបស់រដ្ឋភាគីដែលមិនទាន់សម្រេច ឬដែលសម្រេចហើយចំពោះបញ្ហានោះ។

(ខ) បើបញ្ហាមិនត្រូវបានដោះស្រាយដាច់ស្រេចរវាងរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងពីរក្នុង រយៈពេល ៦ ខែ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋចុងបណ្តឹងទទួលបណ្តឹងទី ១ នោះ រដ្ឋភាគីណាមួយនៃរដ្ឋភាគីទាំងពីរ អាចមានសិទ្ធិលើកបញ្ហាទៅគណៈកម្មាធិការ ដោយការជូនដំណឹងជាលាយល័ក្ខអក្សរដល់ គណៈកម្មាធិការ និងរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ។

(គ) គណៈកម្មាធិការ អាចដោះស្រាយបញ្ហាមួយ ដែលបញ្ជូនមកឱ្យខ្លួនស្របតាមមាត្រានេះបាន លុះត្រាតែគណៈកម្មាធិការរកឃើញថា ដំណោះស្រាយបញ្ហាតាមផ្លូវច្បាប់ទាំងអស់ នៅក្នុងស្រុកបានយកមកប្រើអស់ហើយ ស្របតាមគោលការណ៍ច្បាប់អន្តរជាតិដែលទទួលស្គាល់ជាទូទៅ។ វិធាននេះនឹងមិនត្រូវយកមកអនុវត្តទេ បើនីតិវិធីនៃការដោះស្រាយបន្តយូរហួសហេតុ ឬមិនទំនងជានាំមកនូវការជួយឱ្យធូរស្បើយបានស័ក្តិសិទ្ធិដល់ជនរងគ្រោះនៃការរំលោភអនុសញ្ញានេះទេ។

(ឃ) គណៈកម្មាធិការ ត្រូវប្រជុំជាសម្ងាត់ នៅពេលគណៈកម្មាធិការពិនិត្យបណ្តឹង ស្របតាមមាត្រានេះ។

(ង) តាមបទបញ្ញត្តិនៃអនុកថាខណ្ឌ (គ) គណៈកម្មាធិការត្រូវដាក់សេវារបស់ខ្លួនឱ្យរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធប្រើប្រាស់ ដើម្បីទៅដល់ដំណោះស្រាយជានាក្នាលើបញ្ហា ដោយគោរពតាមកាតព្វកិច្ច ដូចមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ ក្នុងទិសដៅនេះ គណៈកម្មាធិការអាចបង្កើតគណៈកម្មការចំពោះកិច្ចមួយ បើយល់ថាសមស្រប។

(ច) គ្រប់បញ្ហាដែលបានដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការស្របតាមមាត្រានេះ គណៈកម្មាធិការ អាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ ដូចមានចែងក្នុងអនុកថាខណ្ឌ(ខ) ផ្តល់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដល់គណៈកម្មាធិការ។

(ឆ) រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ ដូចមានចែងក្នុងអនុកថាខណ្ឌ(ខ) មានសិទ្ធិដាក់វត្តមានតំណាងរបស់ខ្លួន នៅពេលគណៈកម្មាធិការកំពុងពិនិត្យបញ្ហា និងមានសិទ្ធិសុំយោបល់ដោយផ្ទាល់មាត់ និង/ឬជាលាយល័ក្ខអក្សរ។

(ជ) ក្នុងរយៈពេល ១២ ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលការជូនដំណឹង ដូចចែងក្នុងអនុកថាខណ្ឌ(ខ) គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបង្ហាញរបាយការណ៍ :

(i) បើដំណោះស្រាយមួយត្រូវបានរកឃើញ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃបទបញ្ញត្តិក្នុង អនុកថាខណ្ឌ(ង) គណៈកម្មាធិការ ត្រូវកម្រិតរបាយការណ៍របស់ខ្លួនមកត្រឹមតែជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍សង្ខេប អំពីអង្គហេតុ និងដំណោះស្រាយដែលសម្រេចបាន។

(ii) បើដំណោះស្រាយមួយមិនបានសម្រេច ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុកថាខណ្ឌ(ង)ទេ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវកម្រិតរបាយការណ៍របស់ខ្លួនត្រឹមតែជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍សង្ខេបអំពីអង្គហេតុ។ សេចក្តីស្នើសុំយោបល់ជាលាយល័ក្ខអក្សរ និងកំណត់ហេតុលើសេចក្តីស្នើសុំយោបល់ផ្ទាល់មាត់របស់រដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ ត្រូវភ្ជាប់ទៅជាមួយរបាយការណ៍នេះ។ ក្នុងករណីនីមួយៗ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវផ្ញើរបាយការណ៍ទៅរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ។

២. បទបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាន បើរដ្ឋភាគីចំនួន ៥ នៃអនុសញ្ញានេះ បានធ្វើសេចក្តីប្រកាសស្របតាមកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ។ រដ្ឋភាគីត្រូវតំកល់ទុកសេចក្តីប្រកាសទាំងនោះ នៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយអគ្គលេខាធិការ ត្រូវបញ្ជូនច្បាប់ចម្លងនៃសេចក្តីប្រកាសទាំងនោះទៅរដ្ឋភាគីផ្សេងទៀត។ សេចក្តីប្រកាស អាចដកហូតមកវិញបានគ្រប់ពេល ដោយការជូនដំណឹងជាលាយល័ក្ខអក្សរទៅអគ្គលេខាធិការ។ ការដកហូតនេះ មិនប៉ះពាល់ដល់ការពិនិត្យលើបញ្ហាទាំងឡាយក្នុងបណ្តឹង ដែលបានផ្ញើរួចហើយ ស្របតាមមាត្រានេះទេ។ បណ្តឹងបន្ថែមរបស់រដ្ឋភាគី នឹងមិនទទួលយកមកពិនិត្យក្រោមមាត្រានេះឡើយ បន្ទាប់ពីអគ្គលេខាធិការ ទទួលបានការជូនដំណឹងស្តីពីការដកហូតនូវសេចក្តីប្រកាសនេះ លើកលែងតែរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ ធ្វើសេចក្តីប្រកាសថ្មី។

មាត្រា ២២

១. រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ អាចប្រកាសគ្រប់ពេលក្រោមមាត្រានេះថា ខ្លួនទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការក្នុងការទទួល និងពិនិត្យបណ្តឹង ដែលធ្វើដោយបុគ្គលឬក្នុងនាមបុគ្គល ដែលស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដែលបុគ្គលនោះអះអាងថា ខ្លួនបានរងគ្រោះដោយសារការរំលោភរបស់រដ្ឋភាគី លើបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ។ គណៈកម្មាធិការមិនទទួលបណ្តឹងមកពិនិត្យទេ បើបណ្តឹងនោះពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋភាគី ដែលមិនបានធ្វើសេចក្តីប្រកាស។

២. គណៈកម្មាធិការ ចាត់ទុកថាមិនអាចទទួលយកនូវបណ្តឹងអានាមិក ដែលប្តឹងក្រោមមាត្រានេះ ឬដែលគណៈកម្មាធិការចាត់ទុកថា ជាការរំលោភសិទ្ធិដាក់ពាក្យបណ្តឹង ឬជាប្រការផ្ទុយនឹងបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ។

៣. តាមបទបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌ ២ គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបញ្ជូនបណ្តឹងដែលខ្លួនបានទទួល ស្របតាមមាត្រានេះ ទៅរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលបានធ្វើសេចក្តីប្រកាសស្របតាមកថាខណ្ឌ ១ និងដែលជាប់ការចោទប្រកាន់ថា បានរំលោភបំពានលើបទបញ្ញត្តិណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះ។ ក្នុងរយៈពេល ៦ ខែ រដ្ឋចុងបណ្តឹង ត្រូវបញ្ជូនការពន្យល់ជាលាយល័ក្ខអក្សរ ឬសេចក្តីថ្លែងការណ៍បំភ្លឺបញ្ហា និងការដោះស្រាយរបស់រដ្ឋនោះ ប្រសិនជាមាន ជូនទៅគណៈកម្មាធិការ។

៤. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវពិនិត្យបណ្តឹង ដែលទទួលបានស្របតាមមាត្រានេះ ដោយសំអាងព័ត៌មានរបស់ខ្លួន បានទទួលពីបុគ្គល ឬក្នុងនាមបុគ្គល និងពីរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ។

៥. គណៈកម្មាធិការ មិនពិនិត្យបណ្តឹងរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ស្របតាមមាត្រានេះទេ លើកលែងតែគណៈកម្មាធិការបានដឹងច្បាស់ថា :

(ក) បញ្ហាដដែលនោះ មិនដែលបានពិនិត្យ និងមិនកំពុងពិនិត្យ ស្របតាមនីតិវិធីនៃការស៊ើបអង្កេតជាអន្តរជាតិ ឬការដោះស្រាយជាអន្តរជាតិផ្សេងទៀត។

(ខ) បុគ្គលនោះបានប្រើប្រាស់អស់នូវដំណោះស្រាយទាំងប៉ុន្មាន ដែនមាននៅក្នុងស្រុក។ វិធាននេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តទេ បើនីតិវិធីនៃការដោះស្រាយបន្តយូរហួសហេតុ ឬមិនទំនងជានាំមកនូវការជួយឱ្យធូរស្បើយបានស័ក្តិសិទ្ធិដល់ជនរងគ្រោះ ពីការរំលោភអនុសញ្ញានេះ។

៦. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបើកសម័យប្រជុំជាសម្ងាត់ នៅពេលពិនិត្យបណ្តឹងស្របតាមមាត្រានេះ។

៧. គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបញ្ជូនការសង្កេតរបស់ខ្លួនទៅរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធ និងទៅបុគ្គលនោះ។

៨. បទបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាន នៅពេលដែលរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ចំនួន ៥ បានធ្វើសេចក្តីប្រកាសស្របតាមកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ។ រដ្ឋភាគី ត្រូវកំកល់ទុកសេចក្តីប្រកាសនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ អគ្គលេខាធិការ ត្រូវចម្លងសេចក្តីប្រកាសទាំងនោះ បញ្ជូនទៅរដ្ឋភាគីផ្សេងទៀត។ សេចក្តីប្រកាស អាចដកហូតទៅវិញគ្រប់ពេល ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការ។ ការដកហូតនេះមិនប៉ះពាល់ ដល់ការត្រួតពិនិត្យបញ្ហាទាំងឡាយនៃបណ្តឹង ដែលបានដាក់ជូនគណៈកម្មាធិការ ស្របតាមមាត្រានេះរួចហើយ។ បណ្តឹងផ្សេងទៀតរបស់បុគ្គល ឬក្នុងនាមបុគ្គល នឹងមិនទទួលយកទេ ស្របតាមមាត្រានេះ បន្ទាប់ពីអគ្គលេខាធិការបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីការសុំដកសេចក្តីប្រកាស លើកលែងតែរដ្ឋភាគីពាក់ព័ន្ធធ្វើសេចក្តីប្រកាសជាថ្មី។

មាត្រា ២៣

សមាជិកគណៈកម្មាធិការ និងសមាជិកគណៈកម្មការចំពោះកិច្ច ដែលទទួលការតែងតាំង ស្របតាមមាត្រា ២១ កថាខណ្ឌ ១(ង) មានសិទ្ធិទទួលសម្ភារៈរូបវ័ន្ត ឯកសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិក្នុងមុខងារជាអ្នកជំនាញការបំពេញបេសកកម្មជូនអង្គការសហប្រជាជាតិ ដូចមានចែងក្នុងផ្នែកពាក់ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញាស្តីពីឯកសិទ្ធិ និងអភ័យឯកសិទ្ធិរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ២៤

គណៈកម្មាធិការ ត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ទៅរដ្ឋភាគី និងមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ផ្នែកទី ៣

មាត្រា ២៥

១. អនុសញ្ញានេះ បើកចំហរឱ្យរដ្ឋទាំងអស់ចុះហត្ថលេខា។

២. អនុសញ្ញានេះ ជាកម្មវត្ថុនៃការឱ្យសច្ចាប័ន។ លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ត្រូវតំកល់ទុកនៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ២៦

អនុសញ្ញានេះ បើកចំហរឱ្យប្រទេសទាំងអស់ចូលជាសមាជិក។ ការចូលជាសមាជិក ចូលជាធរមាន ដោយការដាក់លិខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិក នៅនឹងអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ២៧

១. អនុសញ្ញានេះ ចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ៣០ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតំកល់ទុកជាមួយអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ នូវលិខិតុបករណ៍ទី ២០ នៃការឱ្យសច្ចាប័ន ឬការសុំចូលជាសមាជិក។

២. ចំពោះរដ្ឋ ដែលឱ្យសច្ចាប័ន ឬចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះក្រោយពីការតំកល់ទុកលិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិកទី ២០ អនុសញ្ញានេះនឹងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី ៣០ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតំកល់លិខិតុបករណ៍ឱ្យសច្ចាប័ន ឬលិខិតុបករណ៍សុំចូលជាសមាជិករបស់រដ្ឋនោះ។

មាត្រា ២៨

១. នៅពេលចុះហត្ថលេខា ឬឱ្យសច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋនីមួយៗ អាចប្រកាសថា ខ្លួនមិនទទួលស្គាល់សមត្ថកិច្ចរបស់គណៈកម្មាធិការ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២០ ទេ។

២. រដ្ឋភាគី ដែលប្រកាសនូវល័ក្ខខ័ណ្ឌស្របតាមបទបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ អាចដកល័ក្ខខ័ណ្ឌចេញវិញបានគ្រប់ពេល ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ២៩

១. រដ្ឋភាគីណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះ អាចសុំធ្វើវិសោធនកម្ម និងអាចដាក់សេចក្ដីស្នើសុំនេះ ទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។ អគ្គលេខាធិការ ត្រូវបញ្ជូនសេចក្ដីស្នើសុំធ្វើវិសោធកម្មនេះ ទៅរដ្ឋភាគីនានា ដោយសុំឱ្យរដ្ឋភាគីបញ្ជាក់ប្រាប់មកអគ្គលេខាធិការវិញថា តើយល់ព្រមឱ្យមានសន្និសីទនៃរដ្ឋភាគី ដើម្បីពិនិត្យ និងបោះឆ្នោតគាំទ្រសេចក្ដីស្នើសុំនោះឬទេ។ ក្នុងរយៈពេល ៤ ខែ គិតចាប់ពីកាល

បរិច្ឆេទនៃការជូនព័ត៌មានទៅរដ្ឋភាគី បើមានសម្លេង ១ភាគ៣ យ៉ាងតិចនៃរដ្ឋភាគីគាំទ្រឱ្យមានកិច្ចប្រជុំនេះ អគ្គលេខាធិការត្រូវកោះប្រជុំ ក្រោមការឧបត្ថម្ភរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។ អគ្គលេខាធិការ ត្រូវបញ្ជូនរាល់វិសោធនកម្ម ដែលបានអនុម័តដោយសំឡេងភាគច្រើននៃរដ្ឋភាគីវត្តមាន និងបានបោះឆ្នោតនៅឯកិច្ចប្រជុំ ជូនទៅរដ្ឋភាគីទាំងអស់ ដើម្បីសុំការទទួលយក។

២. វិសោធនកម្ម ដែលបានអនុម័តស្របតាមបទបញ្ញត្តិកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅពេលរដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះចំនួន ២ ភាគ ៣ បានជូនដំណឹងដល់អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិថា ព្រមទទួលយកវិសោធនកម្មអាស្រ័យតាមនីតិវិធីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញរបស់រដ្ឋនីមួយៗ។

៣. ពេលវិសោធនកម្មចូលជាធរមាន រដ្ឋភាគីដែលព្រមទទួលយកវិសោធនកម្មទាំងនេះ ត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចក្រោមវិសោធនកម្មទាំងនោះ ចំពោះរដ្ឋភាគីផ្សេងពីនេះ នៅតែជាប់កាតព្វកិច្ចក្រោមបទបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ និងវិសោធនកម្មមុនៗ ដែលខ្លួនបានយល់ព្រមទទួលយក។

មាត្រា ៣០

១. ទំនាស់រវាងរដ្ឋភាគីពីរ ឬច្រើនជាងនេះ លើការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តអនុសញ្ញានេះ ដែលមិនអាចដោះស្រាយបានតាមការចរចា ត្រូវដាក់ឱ្យមានមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យ តាមការស្នើសុំពីរដ្ឋភាគីណាមួយ។ បើក្នុងរយៈពេល ៦ ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការស្នើសុំឱ្យមានមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យ គូភាគីមិនអាចទៅដល់ការយល់ព្រមលើការរៀបចំមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យទេ ភាគីណាមួយក្នុងរឿងនេះ អាចបញ្ជូនទំនាស់នេះទៅតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ ដោយការដាក់ពាក្យប្ដឹងស្របតាមលក្ខន្តិកៈរបស់តុលាការ។

២. នៅពេលចុះហត្ថលេខា ឬឱ្យសច្ចាប័នលើអនុសញ្ញានេះ ឬពេលសុំចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋនីមួយៗ អាចប្រកាសថា ខ្លួនមិនចំណុះឱ្យបទបញ្ញត្តិក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះទេ។ រដ្ឋភាគីផ្សេងពីនេះ មិនជាប់កាតព្វកិច្ចក្រោមបទបញ្ញត្តិក្នុងកថាខណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ ជាមួយរដ្ឋភាគីណាមួយដែលបានដាក់ល័ក្ខខ័ណ្ឌខាងលើនេះឡើយ។

៣. រដ្ឋភាគីណា ដែលបានដាក់ល័ក្ខខ័ណ្ឌស្របតាមកថាខណ្ឌ ២ នៃមាត្រានេះ អាចដកល័ក្ខខ័ណ្ឌរបស់ខ្លួនវិញបានគ្រប់ពេល ដោយការជូនដំណឹងទៅអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

មាត្រា ៣១

១. រដ្ឋភាគី អាចដកខ្លួនចេញពីអនុសញ្ញានេះ ដោយការជូនដំណឹងជាលាយល័ក្ខអក្សរដល់អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ ការដកខ្លួននឹងចូលជាធរមាន ១ ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ ដែលអគ្គលេខាធិការបានទទួលការជូនដំណឹងនេះ ។

២. ការដកខ្លួននេះ នឹងមិនដោះលែងឱ្យរដ្ឋភាគីរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្រោមអនុសញ្ញានេះ ចំពោះអំពើ ឬការខកខានណាមួយ ដែលកើតមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការសុំដកខ្លួន បានចូលជាធរមានឡើយ ។ ការសុំដកខ្លួននេះ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនប៉ះពាល់ដល់ការបន្តពិនិត្យបញ្ហា ដែលស្ថិតក្រោមការពិនិត្យរបស់គណៈកម្មាធិការ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការសុំដកខ្លួន បានចូលជាធរមានឡើយ ។

៣. បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការសុំដកខ្លួនរបស់រដ្ឋភាគីចូលជាធរមាន គណៈកម្មាធិការនឹងមិនពិនិត្យបញ្ហាថ្មីណាមួយ ទាក់ទងនឹងរដ្ឋនោះឡើយ ។

មាត្រា ៣២

អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវជូនដំណឹងដល់រដ្ឋសមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរដ្ឋ ដែលបានចុះហត្ថលេខា ឬបានសុំចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ នូវប្រការដូចខាងក្រោម ៖

(ក) ការចុះហត្ថលេខាការឱ្យសច្ចាប័ន និងការចូលជាសមាជិក ស្របតាមមាត្រា ២៥ និង ២៦ ។

(ខ) កាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ ស្របមាត្រា ២៧ និងកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃវិសោធនកម្មនានា ស្របតាមមាត្រា ២៩ ។

(គ) ការសុំដកខ្លួន ស្របតាមមាត្រា ៣១ ។

មាត្រា ៣៣

១. អនុសញ្ញានេះ ដែលមានអត្ថបទជាភាសាអារ៉ាប់ ចិន អង់គ្លេស បារាំង រូស្ស៊ី និងអេស្ប៉ាញ៉ុល មានតម្លៃស្មើគ្នា នឹងត្រូវតំកល់ទុកជាមួយអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

២. អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ ត្រូវបញ្ជូនច្បាប់ចម្លងនៃកតិកាសញ្ញានេះ ដោយមានបញ្ជាក់ការចម្លងតាមច្បាប់ដើមទៅរដ្ឋទាំងអស់ ។

--------//--------